

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasilno Udruženja Jugoslov. Učiteljstva — Poverjeništvo Ljubljana.

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:

Uredništvo Učiteljskega Tovariša
v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Rokopisov ne vračamo.

Vse pošiljatve je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak četrtek pop. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.

Za neorganizirane 30— Din, za naročnike v inozemstvu 35— Din letno. Posamezna številka po 1— Din.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 75 para za vsako petit-vrsto. Priloge stanejo poleg poštne šte 25 Din.

Telefon uredništva št. 312.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste, če se tiska enkrat 75 para za nadaljnja uvrščena primeren popust. Oznanila sprejema upravništvo lista.

Članstvo ljubljanskega Poverjeništva UJU ima s članarino tudi že plačano naročnino, torej ni treba članstvu naročnine posebe plačevati.

Naročnino, reklamacije, t. j. vse administrativne stvari, je pošiljati samo na naslov:

Upravništvo Učiteljskega Tovariša
v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6./I.

Poštni čekovni urad št. 11.197.

Reklamacije so proste poštne

V pričakovanju.

Sprejet je bil predlog, da se državnemu uradništvu izplačajo 1. aprila nove draginjske doklade in tudi prvi obrok diference za nazaj. To se bo zgodilo, če ne bo kakega posebnega presenečenja vmes. Je to nujna potreba in skrajni čas že za to, ker grozi, da se s skrajno slabim gnetnim situiranjem državnega uradništva zamaje vsa zgradba naše države in da prizadene našo upravo občutna škoda zaradi tega.

Veržniki — milijonarji, banke in njih zveze in valutni špekulanti so direktni grobokopi naše države, ker tirajo z diktiranjem cen vsem predmetom v državi, do neverjetnih višin večino državljanov v naravnost obupno stanje. Država si pomaga z zvišanjem draginjskih dokladov, in tako gre igra naprej — v pogubo, če se ne bo pravočasno izpodbilo vladajoči kapitalistični manjšini tla in vpliv, da ne bo gospodarsko uničevala večine.

Priti moramo do edino pravega in zdravega principa: da je procvit in napredek države odvisen od zadovoljstva vladanih, ne pa od zadovoljstva vladajočih.

Tudi redukcija uradništva je predmet našega pričakovanja. Vlada se trudi, — če ne bodo zopet zli duh pri njenem delu stranke, ki bodo zopet iz strankarskih razlogov skušale imeti prevladajoči vpliv pri rešitvi tega vprašanja. Vlada hoče gospodarsko dobro, a dobi nadvpliv nad njenim delom kapitalistična manjšina; vjada hoče upravno dobro, a dobe nadvpliv nad njenim delom stranke. In prvi problem se reši ugodno za žep kapitalistov, drugi problem se reši ugodno za stranke; državo in interese večine državljanov se pa podredi zasebnim in strankarskim interesom.

Vladna komisija je izdelala predlog zakona o državnih činovnikih. To bi bilo tretje naše pričakovanje. S tem bi se uvedla nekaka stalnost v državno upravo, državno uradništvo bi dobilo svoj prepotreben mir za delo v dobrobit države, ker bi se ga s tem postavilo izven igre z ozirom na izrabljanje v strankarske namene. Dobili bi zakon, ki bi nam dal neko stalnost v pravicah in dolžnostih, dal bi nam enotnost, da bi naš položaj ne baziral le na nesigurnih naredbah, ki se izmenjavajo vsak čas.

To bi bil tudi temeljni zakon za učiteljstvo, s katerim bi bil uravnan naš materialni in pravni položaj.

Izpopolnili in dopolnili bi ga v posebnostih posameznih kategorij državnih uradnikov še specialni zakoni.

Dopolnilne naredbe z ozirom na potrebe šolstva in učiteljstva bo obsegal šolski zakon. Glavni Prosvetni svet v Beogradu je prav v teh dneh zaključil

Načrt zakona — pragmatike o državnih uradnikih.

Posebna državna komisija je izdelala načrt zakona o uradnikih in sicer na podlagi načrta uradniškega udruženja. Na podlagi referata ministrstva za konstituantno in izenačenje zakonov izvolil je nedavno ministrijski svet poseben interministerijalen odbor, ki naj predlaga zakonski načrt in poda o njem svoje mnenje. V naslednjem objavljamo glavne določbe tega zakonskega predloga.

Glede sprejemanja v državno službo določa načrt, da so vsi poklici v vseh strokah državne službe pod zakonitimi pogoji enako dostopni vsem našim državljanom; naturalizirani državljanji pa morejo dobiti državno službo, če bivajo že deset let v naši kraljevini. Vsaka oseba, ki hoče stopiti v državno službo, mora biti stara vsaj 18 in ne več ko 40 let. Politična načela uslužbenca niso ovira za sprejem v državno službo. Izvzete so pa osebe, ki priznavajo načela protipravne premembe državnega reda, ali ki pripadajo religiji, katera ni priznana v državi.

Po kvalifikaciji, ki se zahteva za sprejem v posamezne stroke, se državna služba deli na šest kategorij: I. služba, za katero se zahteva popolna fakultetna ali njej ravna kvalifikacija, katero je treba dokazati z diplomom; II. služba, za katero se zahteva popolna srednješolska kvalifikacija z zrelostnim izpitom; III. služba, za katero se zahteva najmanj 6 razredov gimnazije; IV. služba, za katero se zahtevajo najmanj 4. razredi gimnazije; V. služba, za katero se zahteva najmanj dovršena ljudska šola, in VI. služba, za katero se zahteva najpotrebnejša pismenost in odsluženie roka v vojski. Uslužbenec od I. do vključno IV. kategorije so uradniki, uslužbenec V. kategorije so poduradniki, uslužbenec VI. kategorije pa sluge in nekvalificirani delavci. Kategorije se dele na skupine, katerih je v I. kategoriji osem, v II. in III. šest, v IV. pet, v V. štiri in VI. tri. Državna služba je prvo leto provizorična, po poteku tega roka pa dobiva uslužbenec avtomatično stalnost pod zakonitimi pogoji.

Glede plač državnih uslužbencev določa načrt: Plača se deli na osnovno in

delo na načrtu šolskega zakona in to je četrto naše pričakovanje.

Tako bazira ves naš današnji položaj na samih pričakovanjih, ki nas drže v negotovosti, katera ni ravno najboljše podlaga zaupanju.

V četrtem letu bi pač smeli pričakovati urejenejših razmer!

na položajno; stanarina se deli na redno in povečano, dodatki so predvideni samo za deco. Osnovna plača se določa po kategoriji službe ter se v vsaki kategoriji deli na 10 stopinj tako-le:

Osnovna plača — stanarina (v stotinah dinarjev):

I. 45—18, 50—20, 55—22, 61—26, 67—26, 75—30, 83—30, 93—35, 103—40, 120—45.

II. 37—16, 40—18, 45—18, 50—22, 56—22, 62—26, 70—26, 78—30, 88—30, 98—35.

III. 30—14, 33—16, 36—16, 41—18, 46—18, 52—22, 58—22, 66—26, 74—26, 84—30.

IV. 24—12, 27—14, 30—14, 33—16, 38—16, 43—18, 49—18, 55—22, 63—22, 71—26.

V. 19—10, 22—12, 25—12, 28—14, 31—14, 36—16, 41—16, 47—18, 53—18, 61—22.

VI. 15—10, 18—10, 21—12, 24—14, 27—14, 30—16, 35—16, 40—18, 46—18, 52—18.

Uslužbenec, ki po dovršenju najvišje stopinje osnovne plače svoje kategorije ostane še nadalje v državni službi, dobiva za ves čas nadaljnega službovanja najvišjo osnovno plačo svoje kategorije, povečano za 25%, a ta povišek se ne vračuni v penzijo. Stanarina se more po razmerah v posameznih krajih povečati za 50, 30 ali 20%. Dodatek za otroka znaša do dovršenega 6. leta 360, do 12. leta 600, a do polnoletnosti 960 dinarjev na leto.

Položajne plače delavnih skupin po posameznih kategorijah se dele tako-le:

I. Delavna skupina (višje) št. 1. 15.000, št. 2. 12.000, št. 3. 9.000, št. 4. 6.600, št. 5. 5.000, št. 6. 3.600, št. 7. 3.000 in št. 8. 2.400 dinarjev.

II. Delavne skupine: št. 1. 7.500, št. 2. 6.000, št. 3. 4.500, št. 4. 3.200, št. 5. 2.600 in št. 6. 2.000 dinarjev.

III. Delavne skupine: št. 1. 5.600, št. 2. 5.000, št. 3. 3.600, št. 4. 3.000, št. 5. 2.400 in št. 6. 1.800 dinarjev.

moglo bi se morda nekaj več k zavednosti med našim ljudstvom.

Češke razglednice s slovanskimi imeni mest, rek in krajev so povzročile mnogo zanimanja med Čehoslovaki; morda bi jugoslovenske imele enak vpliv med Jugoslovenci.

Med večimi jugoslovenskimi novinami, imamo tudi 14 slovanskih časnikov, o katerih bi se pa lahko trdilo, da so skoraj več v škodo, kot v probujanje slovenstva v Ameriki. Katoliški lističi so bolj za italijanski Rim, kot za kaj drugega, med tem ko drugi, takoimenovani delavski listi, bolj ubijajo narodno zavest kot jo probujajo. Da, še Sokoli, ki so vedno bili le narodnjaki, so si nadeli v Chicago ime kot »delavski« Sokol.

Ameriški kapitalisti silno preganjajo delavske zveze (Unije); kadar je kje ka-

ka stavka, vedno trdijo, da so isto povzročili tuici.

V West Virginiji je naravnost škandalozno ravnanje z našimi ljudmi. Nad 18 mesecev živijo že premogarji v šotirih in strašno prezebajo in trpijo pomankanje v vsem. Lastniki so jih s silo izgnali iz hiš, zato ker so se hoteli združiti v del. zvezo, in ko je šel eden izmed delavcev k predsedniku Z. D. A. Hardingu, so ga obsodili, da je kriv izdaje Z. D. A.

V državi Colorado, je bila pred nekaj meseci jugoslovenska vas Pueblo. Jugoslovenci so imeli tam prijazne domove, šole, cerkve i. t. d., delali so v topilnicah; pa narasla je bližnja reka, katera ni le uničila vseh posestev in lastnine, temveč potopila mnogo našega ljudstva.

Zdi se mi, da tudi ta prohibicijska postava zadene bolj Slovane, kot druge

IV. Delavne skupine: št. 1. 4.500, št. 2. 3.200, št. 3. 2.600, št. 4. 2.000, št. 5. 1.600 dinarjev.

V. Delavne skupine št. 1. 2.600, št. 2. 2.000, št. 3. 1.600 in št. 4. 1.200 dinarjev.

VI. Delavne skupine št. 1. 1.400, št. 2. 1.000 in št. 3. 500 dinarjev.

Plače ministrov in njihovih pomočnikov so določene tako-le: Predsednik vlade ima plače in stanarine 60.000 dinarjev na leto; ministri, predsednik državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole po 50.000 dinarjev; pomočniki ministrov, podpredsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole po 45.000 dinarjev; člani državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole, redni univerzitetni profesorji ter predsedniki državne hipotekarne banke in uprave državnih monopolov po 40 tisoč dinarjev.

Na vsaki stopnji osnovne plače traja služba tri leta, a po tem roku dobiva uslužbenec avtomatično plačo prve višje stopnje. Uslužbenec ali upokojenec mora naziti na svoje dostojanstvo. Izrabljati uradne oblasti in položaja v strankarske svrhe se kaznuje z odpustom iz službe. Državni uslužbenci ne smejo sklicevati javnih strankarskih zborovanj, niti se jih ne smejo aktivno udeleževati, niti organizirati in predstavljati politične stranke in skupine.

Delovni čas v pisarni ne more biti daljši nego 8 ur dnevno. V soboto popolne in v nedeljo cel dan je počitek. V tem času posluje samo dežurni. Uslužbenec ima vsako leto pravico do dopusta, ki se določa po kategoriji službe.

Vsa vprašanja glede prevajanja starih uslužbencev na novo pragmatiko se rešijo s posebnim pravilnikom.

Kako postopaj učitelj pri zemljepisnem pouku.

(Konec.)

Ko dospemo na Kosovo polje, napojeno s slovansko in nič manje tudi s turško krvjo, pokličemo učencem v spomin predvečer Vidovega dne in naj slišijo učenci Miloš Obiliča, ki se zahvaljuje knezu Lazarju na napitnici: »Hvala ti, čestiti kneže, na tvome daru, a nehvala na takoj riječi! Mi nismo izdajice bili, niti čemo biti, a da Bog da, da ti ne sjeđi izdajica uz koljeno. Sjutra će biti Vidov dan, vidjet čemo, ko je vjera, ko li je nevjera i izdajica.«

Pokažimo na Vidov dan kneza Lazarja, ki juriša na svojem belcu pred voj-

narode. Italijani imajo cele zaloge opojnih pijač, so strah okoličanom, njih naselbin, nobiiaio detektive, in vkljub temu so mnogo bolj spoštovani v Zed. Drž. Amerike, kot pridni in potrpežljivi Slovani.

Vsegamogočni Dolar je na silno visoki stopnji: napaka je pa ta, da ga je tako težko dobiti sedanje čase, še težje ga držati. Industrija, ponos Kolumbije, počiva; veliki železni stroji, kateri delajo z mrzlično hitrostjo v boljših časih, stojijo. Delavec pa tava po ulicah in prosi za zman po tovarniških pisarnah za delo.

Meso, ki je bilo v primeri veljave dolarja pred vojno še po ceni, (to pa zato, ker so imeli po skladiščih za več let starega bizonovega mesa) je sedaj drago.

Naj omenim še, da plin, prah in strašna vročina pobija mnogo naših ljudi v zgodni mladosti. Pokopališča z nagrobnimi imeni pričajo o tem.

LISTEK.

Naši rojaki v Ameriki.

(Izviran dopis.)

Odkar je omejeno naseljevanje Jugoslovenov v Združ. državah Amerike, je nastopila nekaka tajna gonja proti vsemu, kar ni angleško. Slovenska šola v Clevelandu se je spremenila v angleško. Škof Schrems (nemškega izvora) je spovedal, da bi se učilo v slovenskem jeziku. Potujčevanje se dogaja kar na debelo.

Zdi se mi dobro, ako bi se zainteresiralo naše jugoslovenske trgovce s papirjem, da bi prodajali in v slovensko-ameriški svet razprodajali naše knjige, revije, razglednice, kipe i. t. d.; pripo-

ska na Turke. Opozorimo otroke, da je srbska vojska pod poveljstvom kralja Petra in regenta Aleksandra ter vojvode Putnika potokla na teh tleh leta 1912. Turke in osvobodila Kosovo polje in Macedonijo v bojih pri Skoplju in Kumanovem ob reki Vardar.

Učitelj opozori otroke na mrke obraze divjih Arnavtov, ki so jih Turki nasečili ob času njihovega gospodstva po rodovitnih krajih Kosovega polja. Obiščimo pa tudi borne vasi v gorah, kjer biva srbski rod slavnih četašev, ki so bili strah krviželjnim begom in agom.

Ko dospemo do Prilip grada pozovimo Kraljeviča Marka s citatom narodne pesmi:

Brača Kraljeviči.

»Ili grmi, il' se zemlja trese,
il' udara more o bregove?
Niti grmi, nit' se zemlja trese,
nit' udara more o bregove: —
na Prilipu pucaju topovi,
Šenluk čini od Prilipa kralje,
dva su mu se porodila sina;
čini kralju veliko veselje,
a sinove šalje na krštenje;
lepo jim je ime postavio:
Jednom Marko a drugom Andrija.«

Ustavimo se še ob cesti pri slepem guslašu, da slišimo njegovo pesem.

»Zlu večero večerao Marko, komad kruha i glavicu luka, grohotom se nasmijao Marko.

»Što se smiješ moje čedo Marko? Jal' ubogoj večerici tvojoj, jal' starosti tvoje stare majke?

Nesmijem se tebi ostarjela majko. Grjehota je izsmihati majku! — Več se smijem mlo dobro moje, dok sam bio ludo momče mládo, sustiže me turska poturica, a kod mene ništa od oružja, većem kesa i konjska torbica, u njoj dvajset i četiri čavla, i dve ploče dobra konja moga, tim ga udril, mila moja majko!

Zadno Ture crnoj zemlji pade. Ja pomislil, da se Ture smije, al' to Ture izklesilo zube.

Iz Bitolja peljimo otroke k Ohridskim jezerom, posejimo Solun, rojstno mesto sv. Cirila in Metoda in sv. goro Atos, ter se vračamo na sever po reki Drin.

Pokažimo otrokom Šar planino, po kateri je kraljevič Marko lovil medvede, volkove in mrjasce ter občeval z gorskimi vilami.

Na levem bregu pa albansko gorovje ter slikajmo otrokom pohod srbske vojske preko teh hribov v balkanski in v svetovni vojni.

Ko dospemo v Cetinje, povejmo otrokom, da je bil tu rojen kralj Aleksander I. peljimo jih na Lovčen, kjer počiva truplo pesnika vladike Petra Petrović Njeguša.

Spustimo se raz gorovja junaške Črne gore po vijajoči se cesti k morju v Kotor, kjer plapolajo državne naše modro belo rdeče zastave na naših bojnih ladjah, ki zasidrane v zalivu, nepremagljive naše morske trdnjave čakajo nadaljnega povelja.

Vozeč se po Jadranskem morju zapojmo pesem, da jo slišijo Italijani: »Buči, buči morje Jadransko, kot si nekaj bilo, zopet boš slovansko!«

Pozovimo otroke s pesnikom Tresič Pavičićem: »Na pobjedu smjelo, bračo, pram sinjemu moru.«

Ker je okolica mesta Split važna za našo zgodovino, stopimo z ladje in ogledimo si razvaline Solina, obiščimo trdnjavo Klis in staro mesto Trogir.

Saj ta okolica je zibel naše slavne zgodovine, zibel naših prvih slavnih kronanih kraljev — Tomislava in Petra Krešimira.

Otroci naj spoznajo tudi važnost morja za našo trgovino. Vidijo naj z raznim blagom natovorjene ladje, ki odhajajo in prihajajo po tej široki morski cesti iz Amerike, iz Azije, iz Afrike in iz Avstralije.

Ko dospemo v Šibenik, peljimo mladino na ribji trg, da vidijo razne vrste morskih rib, morskih pajkov in rakov. Dalje na sadni trg, kjer se rdeče zgodnje črešnje, marelice, breskve in se ponujajo dateljni, pomaranče, limone in čez vse sladko dalmatinsko grozdje.

Otroci naj opazujejo, kako Dalmatince bere oljkine jagode in preša iz njih okusno namizno olje v svoji bogati narodni noši.

A ko dospemo v Zader, v Reko, v Opatijo, v Trst in slednjič v Gorico, opozorimo otroke na divjo gonjo fašistov in na tužno, po svobodi in po našem ujedinjenju zdihujoče naše brate, ki v mukah ječe pod krutim italijanskim jarmom.

Ko pa dospemo do Simon Gregorčičeve rojstne hiše in obiščemo tudi njegov

grob, zakličimo tudi mi s pesnikom naši Soči:

»Tod sekla britka bodo jekla,
in ti nam boš krvava tekla...
Tčas prodrvi vse na dan,
narasti, vzkipi v tok strašan!
Ne stiskaj v meje se bregov,
srđita čez branove stopi,
ter tuje, zemlje-lačne vtopi,
na dno razpenjenih valov!«

Kakor oživlja zgodovina zemljepisni pouk, tako naj dobi zgodovina konkretna tla s pomočjo zemljepisa.

Zgodovina in zemljepis naj se podavata vedno v tesni zvezi, ker to je edino prava in naravna pot pouka, saj se je vršil ves dogodek zgodovine na zemlji in zemlja je pronicana zgodovinskih činov.

Naj govore otrokom gore in doline, reke in potoki, mesta in gradovi o svoji preteklosti.

S tem dosežemo, da vzljubijo učenci svojo domovino, se zavedajo svojega državljanstva in narodnega edinstva.

Izogibajmo se pri pouku v šoli vsakega separatizma, gojimo v šoli čut skupnosti in plemenske strpnosti. Le kot narod od Vladivostoka do Soluna smo veliki, močni, nepremagljivi.

Naj nas objame v bratski zagrljaj velika in edino spasujoča ideja: »Le v slogi Slovan uživa svobode dan!«

Fr. Lovšin.

Iz Jugoslavije.

— **Coklia proti širjenju kulture in narodne prosvete** je določba zakona o taksah, ki uvaja davek celo na ocene in novo izšle knjige med uredniškimi vestmi v listu. Na podlagi tega zakona zahteva davčna oblast od nas davek od vsake knjige i. dr., ki jo prinašamo pod »književnostjo«, če jo priporočamo ali če navedemo ceno, prodajalca ali založnika od nje. Postavljeni smo v neprijetni položaji, da se moramo omeiti s priobčevanjem književnih ocen in novoizšlih del na književnem trgu. Cena listu je itak tako mala, da ž nio ne moremo več kriti izdatkov, ki jih ima organizacija za list, kaj šele, da bi notem list nosil še stroške davka. Prepričani smo, da je s tem zelo močno prizadeto širjenje narodnega prosvetovanja in da bo kulturna škoda, ki jo bo napravila ta odredba na izobrazbi naroda večja nego bo gmoten efekt tega davka. Kulturna škoda tudi ne bo odtehtala gmotnega dobička! Pri nas vlada velika rigoroznost v izvrševanju te odredbe, dasi moramo ponovno povdariti, da je ta odredba v veliko škodo širjenju in povzdigi narodne izobrazbe in prosvete in je naš stan in z njim šolstvo ter narodna prosveta s tem najbolj prizadet.

— **Davek na časopisne beležke.** Dopolnili opozarjamo da bomo morali marsikateri dopis odslej črtati, ker je po zakonu o trošajini in taksah podvržen davku. Davčni oblasti moramo plačati davek za vse novice, ki se tičejo zarok, porok, smrti, celo poročila o novo izšlih knjigah. Določba se glasi: za oglese se smatrajo vsa naznanila v časniških beležkah, s katerimi se naznanjajo zaroke, poroke, priporočajo bioskopske predstave in vse drugo, kar ima značaj oglasa ali reklame. — Tei oglasni taksi niso zavvezani: a) repertoar državnih in državnih privilegiranih gledališč; b) obvestila o naročnini; c) kritike (recenzije), če ne nastopajo iz kroga književnega poročila; č) odgovor uredništva o čisto njih poslih; in d) izjemoma oni oglas v časniških beležkah, ki se iz humanitarnih razlogov tiskajo brezplačno; toda o tem se občasno uverja finančno oblastvo. — Istotako je smatrati za oglas v katalogih, ako se predmet ali knjiga ne navaja samo z označbo cene, nego se povdarja in opisuje dobra stran dotičnega predmeta ali knjige. Oglasi, ki se izdajo v obliki časnikov ali kot priloge časnikom ali drugim knjigam, spadajo istotako pod to takso. — **Ker bo »Učiteljski Tovariš«** spričo ogromnemu novišku papirja in tiska pri sedani naročnini itak pasiven in ker nimamo fonda, s katerim bi krili ta davek, opozarjamo, da ne bomo priobčili nobene vesti, ki je podvržena davku, če izrecno ne izjavi dotičnik, da prevzame sam stroške davka.

— **Predlog zakona o državnim službenicima** to je nova službena pragmatika, ki jo je izdelala državna komisija, je izšla v posebni brošuri v srbo-hrvaščini in tiskana v cirilici. Pragmatika obsega 245 točk in ji je priložena obširna razlaga. Zveza poštnih organizacij v Ljubljani jo izda v slovenskem jeziku, izvod po 5 dinarjev. — Kdor jo želi imeti, naj to dopisniči javi označeni organizaciji.

— **Borba za šolski vrt v Trebnjem.** Velika pažnja se zadnji čas posveča šolskim vrtovom. Baje so dobili okrajni šol-

ski sveti striktna navodila glede postopanja s kraj. šolskimi sveti, ki v zasmeh tozadevnim zakonskim določilom še niso preskrbeli in opremili zemljišč za šolske vrtove. Tudi tu se vodi borba za šolski vrt že od septembra 1920. Vsak papirnat pritisk na krajni šolski svet je ostal do sedaj brezuspešen. Zastopi vsolanih občin so pa v svojih skupnih sejah izrekli celo mnenje, da šolskega vrta sploh treba ni, ker nista zemlja niti podnebje prikladna za gojitev sadjarstva. A občina je celolastnica zemljišč, ki so se že do l. 1900. in to z uspehom uporabljala kot šolski vrt. Poštene besede naslovljene na občinske možakarje teh niso spametovale — zato preostaja edino korobač. Čuditi se je, da se pušča — pri življenju te posebljene cikle vsakega šolskega napredka, ki očividno zanemarjajo svoje dolžnosti napram šoli ter se iz oblastvenih ukrepov samo norčujejo češ proti naši volji se ne more itak nič zgoditi.

— **Zaradi odsotnosti urednika, tov. P. Fleréta,** ki se je mudil v Beogradu v Glavnem Prosvetnem Svetu radi načrta šolskega zakona, ni mogel iziti »Popotnik«, kar naj naročniki vzemo na znanje.

— **Maribor.** (Dopis.) Dne 28. februarja je bil pokopan v pokojeni nadučitelj Ivan E. Weixel. Tudi sedaj je pokazalo učitelstvo mesta Maribor svojo pijeteto do pokojnega tovariša z **veliko neudeležbo** pri pogrebu, ker ni bilo niti enega učitelja navzočega izjemši par učiteljev vpokojencev od drugih, zdaj stanujočih v mestu in par učiteljev iz okolice. Zadnjikrat se je pisalo, da je najmanj 50 učiteljev v mestu, resnično jih je čez 100 in niti eden ni imel časa se udeležiti pogreba. Dne 1. februarja se je izrazil neki nadučitelj v pok.: »Kako bridko je, da aktivni učitelji-ce prezirajo vpokojence!« — Pri pogrebu dne 1. februarja bi se izgovarjalo — ni bil iz našega okraja, — a dne 28. februarja to ne velja, ker ta je služboval v okraju — v Kamnici pri Mariboru. Le tako naprej! To vzbuja in krepi kolegijalnost! Kdor se ne spoštuje sam, ...! — Navzoči.

— **Uvaženi hrvatski pedagog i književnik Ljuboje Dlustuš.** Umro je 17. studenoga 1921 u Osijeku, koji je u ovim krajevima mnogo poradio za narodno osvještenje, pridizanje prosvjetnih institucija, a svojedobno organizovao školstvo u Bosni i Hercegovini, širio ljubav i međusobno poštivanje itd., pa mu je kao takovom svijeta uospomena u hrvatskom narodu i kod Slavena uopće. To nas je potaklo, pa je potpisani Klub odlučio, da mu se na groblju Sv. Ane podigne dolični nadgrobni spomenik, a na kući, gdje je umro, čedna spomen-ploča. Umoljavamo gornji naslov, da u tu svrhu pošalje primjernu svotu i poradi oko sabiranja prisosa među znancima i pokojnikovim štovateljima. Prinosi se šalju na upravu Kluba hrv. književnika u Osijeku, I. (Gajev trg 4) ili člana upr. odbora Josipu Glembay (Osijek I., Pejačevićeva ulica 34), pa će se o tom voditi poseban iskaz.

— **Dne 21. februarja 1922. je umrl v Slovenjgradu učitelj v p. g. Ivan Trobej.** Pogreb je bil dne 24. februarja, katerega se je udeležilo zelo veliko ljudi iz mesta in okolič. Račnik je služboval v Slovenjgradu nad 40 let ter bil v vseh slojih jako priljubljen. N. v m. p.!

— **Pl. Poročil se** je 26. februarja t. l. v frančiškanski cerkvi v Ljubljani tov. Lojze Colja s tov. Vero Mahorčičevo. Obilo sreče!

— **Izpit iz telovadbe za srednje šole v Zagrebu** se prično 24. aprila t. l. Prošnje s potrebnimi prilogami je treba odposlati uradnim putem, in sicer toliko prej, da jih ima že en mesec pred izpitom komisija.

— **»Ocvirki«.** Tovarišem, ki me sprašujete, kaj je z izdajo otroških dovtipov, sporočam, da doslej nisem prejel še nobenih prispevkov. Ker sem uverjen, da je v naših otrocih kljub trdim časom, ki tudi nimam ne prizanašajo, še zmerom dosti zdravega humorja, ali vsaj neprostopolne komike, se mi zdi, da je mnogo tovarišev brezrlo moj poziv v lanski 44. št. »Uč. Tov.« Zato prosim vse tiste, ki se še niso dokraja pofilistrili: zbirajte originalne otroške dovtipe in mi jih pošljite na priloženi naslov: Vilko Mazi, gluhonemica, Ljubljana.

— **Kakor čitamo v »Narodni Prosveti«** se je odločila državna tiskarna v Beogradu, da bo izdala zvezke in risanke za osnovne šole.

— **Usposobljnostne preizkušnje za občje ljudske in meščanske šole** s slovenskim oziroma s slovenskim in nemškim učnim jezikom se prično pri izpraševalni komisiji na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani v pomladanskem roku dne 28. aprila 1922. Pravilno opremljene prošnje za priust k usposobljnostni preizkušnji naj se po šolskem vodstvu pra-

vočasno predlože okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najpozneje do 12. aprila v rokah izpraševalne komisije.

— **Dekliška šola v Konjicah** je nabrala za »rusko stradajočo deco« 118 Din. 80 para.

— **Dar Dijaški kuhinji v Mariboru.** Mesto venca na grob † tovariša gospoda nadučitelja Ivana E. Weixela v Mariboru so darovali gg. Baumgartner, Farkaš, Kopič, Paulšek, Podobnik, Pučelik, Simon Vodenik, Jožef Zemlič in Zinauer Dijaški kuhinji v Mariboru 180 K. Pristrčna hvala!

— **Izplačilo novih draginjskih doklad.** Finančni minister je na pritisk demokratske stranke predlagal, da naj se izplačajo nove draginjske doklade državnim uradnikom po zakonu z dne 26. dec. 1921 s prvim aprilom; razlika draginjske doklade za januar, februar in marec naj se izplačajo v dveh obrokih in sicer 1. aprila in 1. maja.

— **Zaročnih in poročnih obvestil** ne bomo več priobčevali, ker mora list plačati od njih davek, izvzemši slučaja, če nam naročnik izrecno zagotovi, da poravna stroške.

Vestnik meščanskih šol.

— **Interpelacija narodnega poslanc** dr. Milana Koruna in tovarišev na gospoda ministra prosvete v zadevi plač učiteljev na meščanskih šolah: Meseca decembra l. 1919. so bile enotno uravnane plače vsega učitelstva osnovnih šol v državi. Pri tej uravnavi pa se je hote ali ngehote pozabilo celo kategorijo učiteljev. Prejšnji srbski šolski zakon namreč ne pozna tipa meščanske (gradijanske) šole, ki je v prečanskih krajih, zlasti v Sloveniji, Vojvodini in Dalmaciji lepo razvit. Ta zakon se je raztegnil na vso državo in ministarstvo prosvete je zagrešilo usodno napako, ker ni uvrstilo in uravnalo plač učitelstvu meščanskih šol. Še pravčasno po strokovni organizaciji opozorjeno, ni storilo ničesar, temveč je odločilo, da se to vprašanje pozneje reši, do tedaj na ostane kot je »privremeno« urejeno. Pretekli sta polni dve leti toda o rešitvi tega važnega vprašanja ni niti duha ne sluha. Dve leti in več že čakajo učitelji meščanskih šol, da se uravna njihov gmotni položaj. Živeti morajo v industrijskih krajih in v mestih, kjer je draginja silno občutna, delati morajo naporne in več kot njihovi tovariši na osnovnih šolah, od njih se zahteva daleko višjo izobrazbo, toda za vse to dobivajo enake plače kot učitelji osnovnih šol. Ne, nekaj več. Tako dobi učitelj z izpitom za meščanske šole na leto, čujte 150 dinarjev, brez izpita pa 75 dinarjev več kot oni, ki so na ljudski šoli. Tako je v Sloveniji, v Vojvodini in v Dalmaciji pa menda istotako. Z ozirom na navedeno si dovoljujem vprašati gospoda ministra za prosveto: 1. Kedaj se vendar misli rešiti gmotni položaj učitelstva meščanskih šol? 2. Ali je gospodu ministru znano, da je imelo in ima učitelstvo meščanskih šol v drugih državah 25—30% višjo plačo kot oni osnovnih šol? 3. Ali je gospod minister prosvete pripravljen nakazati učitelstvu meščanskih šol odgovarjajoč prispevek na račun uravnanih plač za leto 1920. in 1921. v znesku po 1000 dinarjev za vsako leto? 4. Ali je gospod minister prosvete pripravljen takoj iznesti zakon, ki končno po dveh letih uredi gmotni položaj učitelstva meščanskih šol? — V Beogradu, 17. februarja 1922.

— **Dr. Korun man.** Golouh m. p. Etbir Kristan m. p.

— **C. Krčenje slovenščine.** Pri svojih zborovanjih je nekaj meščanskih šol sklenilo protest proti skrajšanju tedenskih ur slovenskemu učnemu jeziku in zahtevalo vsaj 4 tedenske ure, ki naj se uveljavijo že v začetku 2. tečaja. Višji šolski svet pa je zahteval zavrniti s hladnokrvno gesto: Saj se itak ves pouk vrši v materinskem jeziku (tudi telovadba in lepomisli) — in ostalo je pri starem. Mogoče bi bila tudi taka argumentacija dobra, kot jo je nekdo nekoč že predlagal: Naj pišejo in mešajo učenci izraze kakor hočejo — ali slov. ali srbohrv. — ne škoduje; saj v prihodnjih letih bo več srbohrvaških ur in končno se bo ujedini! (!) tudi slovenščina.

Poglejmo nekoliko dejstva, ki zahtevajo: ali vsaj 4 tedenske ure ali pa skrajšanje učnega načrta za slovenščino. Gotovo je, da ostanejo lahko 3 tedenske ure in še isti kvantitativni načrt, toda važno je, kako naj učitelj slovenščine ta načrt skrajša, da bo obravnaval res najpotrebnejše in najvažnejše. Ali pa mogoče misli višji šolski svet, da dela učitelj zdaj lahko čudeže, in da obravnava isto snov v 3 urah, ki jo je nekoč v 5 urah? Če upoštevamo le nekoliko vzgojni moment (ki ne sme biti vrhovni prosvetni inštanca le fra-

za!), potem je tako obravnavanje nemo-goče. Že pri spisju pridemo do razpotja: naj li gojimo več **duhovnega**, (izrazoslovje, besedni zaklad), ali naj damo učencem več **praktičnega**, vsakdanjega obrtno in trg. spisje). Če gojimo oboje v enaki meri (sedanji ustroj mešč. šol to zahteva!), potem nam ne preostane dovolj časa za drugo. Kako naj obravnavamo sistematično slovnico, kako berilne vaje (lepota idej in oblik), kako slovstvo (v višjih razredih), da damo učencem vse to, kar predpisuje učni načrt?

Vem, da ne bo pomagala ta površna statistika, toda v premišljanje tistim naj bo, ki se potem čudijo, da ni uspehov, da niso v razrednih izpolnjeni vsi 4 oddelki, ki zaključujejo slovenščino, da ni zadosti predpisanih nalog itd.

Nisem tega napisal pro domo, da bi vplival s tem na nadzorovanje, ampak le iz ljubezni do slovenščine in iz ljubezni do učencev. Uverjen sem, da se učitelj težko bori s temi 3 urami; tako mu je, kakor s plačo: obrača sem, obrača tja, koncem mu pa le vedno zmanjka. Vidim, da višji šolski svet to vprašanje s tako brezbržno hladnokrvnostjo obravnava, kakor bi bil on odločilni faktor, v resnici pa mu naj bo sveta stvar voja učiteljstva. In to se je že izreklo! — i.

Naše narodno prosvetno delo.

ORGANIZUJMO IZVENŠOLSKO DELO!

1. Osnuje naj se narodno - prosvetni odsek poverjenstva UJU — Ljubljana. V te svrhe naj se preosnuje in izpopolni glede članstva na prvi skupščini našega poverjenstva UJU v Rogaški Slatini osnovani »glasbeni odsek«. Če smatra za potrebno, naj si osnuje enake pododseke pri okrajnih učiteljskih društvih.

2. Delo narodno - prosvetnega odseka bi bilo voditi statistiko in dajati poročila in inicijative o našem narodno - prosvetnem delu, sestaviti in izdati enoten knjižnični red in navodila za snovanje in poslovanje šolskih ljudskih knjižnic, tvoriti zvezo med knjižnicami za izmenjavo knjig z večimi izvodi med posameznimi šolami, posredovati stik za medsebojno olajšanje prireditvev na **šolskih odrih**, sestaviti in skrbeti za izdajo seznama igrice, spevoiger itd. za šolske odre, skrbeti za izdajo novih spevoiger, podpirati **šofarske pevske zборе** z navodili in notnim materijalom, omogočati gibanje ljudskih **predavanj po šolah** s tem, da vodi seznam dobrih predavateljev in predavanj, ki jih obravnavajo, ter posredovati za njih predavateljska potovanja po raznih krajih.

Šolski odri in pevski zbori.

—po Šola v Velikih Laščah je priredila na Svečnico res lepo uspelo šolarsko veselico, ki nam je potrdila staro tradicijo o intelektualnih zmožnostih tukajšnje mladine. Bila pa je tudi verna slika delavnega učiteljstva.

Nabito polna dvorana konsumnega društva, naroda in krajevne inteligence, je pričala o zanimanju za šolski oder, navdušen aplavz navzočih pri vseh točkah pa je potrdil uspešnost prireditve.

(i) posameznostih bi kot tuj opazovalec pripomnil tole:

Pevske točke »Lepa naša domovina«, »Sinček piše«, »Zima«, »Na ledu«, »Predice«, so bile izvajane precizno. Dečki na ledu so posebno ugajali v svoji naravnih razposajenosti in pogojeni mimiki. — Prosto sestavljen dramatični prizor Kralj Matjaž je bil kot patrijotično delo pogodben učinkovit, samo ulogo kralja — mogoče tudi obeh vodnikov — naj bi prevzel odrasel človek, z junaškim glasom.

V dvodejanki »Teta iz Amerike« so vzbujali navihani otroci dosti smeha. Nastop dečkov je bil čisto siguren in igra naravna, le odrasla teta iz Amerike je bila premrtva. Igra sama na sebi nima globokega jedra, pač pa vpliva teatralno.

Kaj se da narediti iz drobne stvarice, je pokazal mali učenček s svojo efektno deklamacijo »Ganglove «Kaj me brigaa».

Nekaj novega v estetičnem in etičnem oziru prvovrstnega pa je bil Županec čičev »Razgovor«. To je v tajne globine duše segajoč dvogovor med materjo in sinčkom, ki je sanjal o očetu, padlem na bojnem polju in govoril z njim poslednje besede ljubezni. Pretresljiv, resigniran finale »moj sinko moliva in vse bo prav«, zaključen s trepetajočim glasom vijoline, mora odgnati zastor tudi mrtvim dušam.

To žaloigro človeških src pa bi bilo treba prej vsaj s par besedami komentirati navzočim in razumljiva bi bila na ta način celo otrokom v svoji globoki tragičnosti, odkrivajoča jim bolj kot vsaka moralna pridiga največje rano človeštva.

Po tem vzgledu bi bilo treba pri vseh takih prireditvah semtertjanasejati tudi

pravih zlatih zrn in brušenih demantov, da bi počasi, neopaženo prisijala v srca komaj sanjana zarja čiste umetnosti. Toda počasi in previdno, preveč svetlobe naenkrat lahko celo škoduje, ker bi je ne preneslo duševno oko mladine.

Povrhu so nas obiskali še »Zamorčki«, ki smo se jim zopet prav od srca nasmejali.

po Nova cerkev pri Celju. Tukajšnja šolska mladina je 19. t. m. priredila lepo uspelo predstavo. Pod spretnim vodstvom učitelja Županeka je pevski zbor šolske mladine zapel več prav lepih pesmi. Igrale so se dve igrice: »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest«. Gdč. Kosančeva, ki je imela z vajami mnogo truda je z uspehom lahko zadovoljna. Gospod Burdijan nam je pokazal, da se na zavodu goji smotrna telovadba. Telovadci so prav junaško izvajali primerne vaje. Gospod voditelj je v svojem govoru pojasnil pomen prireditve in se zahvalil raznim dobrotnikom, ki podpirajo tuk. »šolsko kuhinjo«. Kljub slabemu vremenu se je zbralo mnogo šolskih prijateljev in naši malčki bodo zopet dobili toplo kosilce.

—po Šolski oder. Sv. Marijeta o Pesnici. Dne 12. februarja 1922. je priredila šolska mladina pod vodstvom tukajšnjega učiteljstva lepo predstavo s sledečim sporedom: 1. Govor (govoril učeneec). 2. Petje: »Gor čez jezero« s spremljevanjem harmonija. 3. Deklamacija »Tam za deveto goro«. 4. Deklamacija »Mladi vojaki«. 5. Igra: »Zapeljivec«. 6. Štiriglasno petje: »Planinarica« s spremljevanjem harmonija. 7. »Kuharica« — jela učenka. 8. Dekl. dvogovor. »Pripovedka o nosku«. 9. Igra: »Sivilja Klara« — petje vil in palčkov s spremljevanjem gosli in kitare. Predstava je bila jako dobro obiskana in donesla tudi lep dobiček, kateri se uporabi deloma za šolsko knjižnico, deloma za učne pripomočke revnim učencem. Isti dan so bile razstavljene tudi risbe in ročna dela učencev tukajšnje šole. Razstavo je obiskalo občinstvo z velikim zanimanjem.

—po Turnišče - Prekmurje. V zelo težkih razmerah sedanjega časa je tudi turniško učiteljstvo začelo s šolskim odrom in že priredilo predstavo s šolsko mladino. Težko — a vendar je šlo. Gospodična Marica Judničeva, vneta za vse dobro na vzgojnemu polju, je prva prebila trojanski zid in dokaj dovršeno nastopila s šolsko mladino v igri »Čista vest« dne 5. in 12. februarja t. l.

Koliko težkoč nam dela prekmursko narečje. Ve le tisti, kdor pride v korenino — pa vendar se s požrtvovalnostjo in ljubeznijo do mladine, katero je hotel pogoltniti madžarski zmaj, doseže vse. Tudi dvogovori, deklamacije in petje domoljubnih pesmi so otroci dobro pogodili. Najbolj pa so presenetili naše Prekmurce »Mladi vojaki«, pod vodstvom agilnega voditelja Trinajstiča. Navzoče občinstvo je z velikim zadovoljstvom zapuščalo igrice, želeč učiteljstvu nadaljnjih uspehov. Prostovoljni prispevki se bodo porabili za napravo šolskega odra, ki bo Bogu v čast in malim v ponos.

Zeleti bi bilo tudi drugod v obmejnih krajih istega napredka, da si tako čimprej duša naših malih začrta novo smer — Ljubljana — Beograd.

Šolske ljudske knjižnice.

— Šolska ljudska knjižnica v Sv. Juriju - Rogaševci. Smo v Prekmurju tik meje Burgenland, kamor smo poslani, da vzgajamo in izobrazujemo narod. Pred vsem pa so potrebne za izobraževanje knjige. In ravno teh tukaj ni. Da se ustreže potrebi in želji mladine po čitavi, je sklenilo tuk. vodstvo, da ustanovi šolsko knjižnico. Začetek je težak, posebno še, ker je šola brez — gmotnih sredstev. Dobro zavedajoč se, da znate vpoštevati narodnostne razmere v Prekmurju, se obračam tem potom do učiteljstva, raznih narodnih društev, knjigarn itd., s prošnjo, da mi blagohotno priskočijo na pomoč ter darujejo kako knjigo za naše malčke ob severni - (vzh.) meji, kateri vam bodo za to iz srca hvaležni. Rešili smo jih telesnega jarma, rešimo jih tudi — duševnega. Na delo torej! Kakršne si bodemo vzgajali v mladosti, takšni bodo v starosti! Pomislite, koliko zakladov je zakopanih v prahu po raznih omarah, po raznih založbah itd., brez haska med tem ko bi tu dobrodošle. Treba le malo dobre volje! Darovane knjige, naj se blagovolji poslati na Vodstvo dvorazredne šole Sv. Jurij - Rogaševci, Prekmurje. Za poslano knjigo se že vnaprej zahvaljuje v imenu šolske mladine Lazar Tone, šolski vodja.

Ljudska predavanja.

—Dd Trebelno pri Mokronogu. Šolsko vodstvo je 19. februarja priredilo **roditeljski sestanek** s temo: zblizanje doma in šole. Uspeh je bil slab, ker ima

tukajšnje prebivalstvo razne predsodke napram šolji in učiteljstvu. Kljub temu pa upa učiteljstvo z vztrajnim delom počasi doseči boljše uspehe.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine i. t. d. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Frančiškanska ulica šte. 6.

—k O zemljiški knjigi, konverzijah, testamentih in o vseh tozadevnih novih pristožbinah, s praktičnim vzorci prošeni, pogodb itd. Ravnatelj zemljiške knjige A. Spendé je izdal k tej knjigi »Dodatek iz 1. 1922.«, ki obravnava sistematično vse do leta 1922. iziže izpreminjevalne naredbne in novi pristožbinski zakon iz leta 1921. v jasni in kratki obliki.

Naša gospodarska organizacija.

UČITELJSKI DOM V MARIBORU.

Beda in pomanjkanje, ti dve spremljevalki, sta bili za prav kratek čas vsaj navidezno izstopili iz naših vrst, ko smo postali svobodni. Naivneži so trdili, da se ne povrne več. In glejte, zopet se vračata, zopet se naseljujeta v naših domovih, ker sta si to pravico v dolgih letih menda že priposestovali pri nas. Skrbne matere zopet poseča trpka misel, kako bo prehranila svoje otroke, kako jih bo oblačila. Oče učitelj pa prihaja truden in zdelan iz urada v svoj dom, kjer ga čakajo nove skrbi. Zmračj se mu čelo in mesto, da bi se oddahnil in pripravil za prihodnji dan v svojem poklicu, se gre ubijati in mučit s privatnim zaslužkom, da preživi sebe in svojece.

Tako je sedaj v družinah z majhnimi otroci. Kjer pa otroci posečajo mestne šole, ondaj je še vse lučje. Zakaj treba je šteti vsak mesec tisočake — sedaj najmanj dva — samo za hrano, stanovanje in manjše potrebščine. Kje je obleka, obutev, knjige in drugo! O tem bi vedeli mnogo povedati naši tovariši, ki šolajo po enega, dva in celo tri otroke hkratu. Doma stradajo, v pravem pomenu besede si pritrjavajo od ust in trpe pomanjkanje v vseh ozirih samo, da morejo vzdrževati onega v mestu. Kdor vse to opazuje, ga mora zaboleti v dno srca. Kako je to še-le tistemu, ki vse to skuša sam na svoji koži!

Kakor vse kaže, še dolgo ne bode zginila v naših vrstah mučna skrb za vsakdanji kruhek. Treba je misliti na samopomoč. Učiteljstvo je toliko delalo in še dela za druge, da je pri tem često pozabilo samo na sebe. Ni samo prazna fraza, ampak naša resna stanovska dolžnost, da v prvi vrsti podpiramo sebe, da svojim stanovskim sotovarišem (icam) lajšamo trpljenje in odiramo solze pred vsem v lastnih vrstah. In kdaj je med nami največji revež? Gotovo tisti, ki mora študirati svojo dečo z lastnim zaslužkom, kdor pritrjuje samemu sebi in doma svoji družini, da omogoči lastnemu otroku nadaljnji studij.

V ta namen je izvolilo uč. društvo v Mariboru odsek, ki pripravlja ustanovitve društva »Učiteljski dom«, ki ima namen z najemom, nakupom ali pa z lastno stavbo preskrbeti učiteljskim sinovom in hčeram primerno stanovanje, hrano in nadzorstvo, dokler študirajo v Mariboru.

Krvava potreba take naprave leži na dlani in je ni potreba še posebej utemeljevati. Vsak oče učitelj bo rad izročil svojega otroka takorekoč lastnemu društvu, ki bo skrbelo za njegov duševni in telesni blagor ter mu nudilo pomoč tudi pri študiju. Že sama zavest, da se bode nahajal njegov otrok v dobrih rokah, bode velike vrednosti. Brej dvoma pa je tudi gotovo, da bode društvo lahko nudilo precejšnje ugodnosti v gnotnem oziru. Zakaj če daje mesečno samo 3—400 K ceneje — primeroma današnje cene — že to zneso nekaj tisočakov.

Idealisti bodo morda v tem videli prvi hip cepitev od Ljubljane. To pa ni nikaka cepitev, ampak le delitev dela. In bodimo si odkriti. Iz vseh krajev, ki gravitirajo v Maribor, so in bodo dajali otroke študirat takorekoč doma v Mariboru, ne pa v Ljubljani, pa če imamo tam še tako ugoden konvikt. Saj tudi od tovarišev iz bivše Kranjske ne bi mogli nikoli zahtevati, da bi študirali svoje otroke v Mariboru. Realnost je neizprosnejša kakor še tak idealizem. Uverjen sem, da bi bilo bivše štajersko učiteljstvo že zdavnaj imelo tako napravo v Mariboru, ko bi bil Maribor tako naš, kakor je sedaj in ko bi imelo v njem svoje lastne tovariše, kakor jih ima sedaj.

Kedaj se uresniči ta ideja in postane kri in meso, to je pa v prvi vrsti odvisno od nas samih. Ako gremo vsi na delo in pri tem vztrajamo, imamo lahko po mo-

jem mnenju v 5—8 letih svoj dom. Lahko pa nam kak srečen slučaj omogoči že preje, nesrečni in brezdelni pa za kako leto zavleče.

Zavedamo se, da sedanji čas s svojimi nevzdržnimi razmerami ni posebno pripraven za take stvari. A samo to nas tira, da se lotimo dela z vsemi močmi in silami. To smo dolžni sebi in svojim potomcem, ki nam ne bodo vsaj mogli predbacivati, da nismo poskusili vsega v olajšanje njihovega življenja. Hren.

—g Članom »Učiteljske samopomoči«. V 9. številki »Učit. Tovarša« se poroča članom, da dobe položnice za 73. smrtni slučaj (lv. Jakše). Med tem je umrla 1. marca 1922 članica Frančiška Jelenc (74. smrtni slučaj). Člani dobe v teh dneh za oba smrtna slučaja položnice z nakazanimi zneski 4.50 Din., zamudnikom se prišteje še zaostali dolg. Vse pristožbine se plačajo v dinarjih. Opozorilo za tiste, ki so še v marcu preračunavali pristožbine v krome. Če želi kdo kaknega pojasnila glede vplačevanja, naj priloži vprašanje znakmo za 50 para. Prosimo hitre in redne rešitve!

—g Članarina in darila za učiteljski konvikt. Tov. Fran Luznar s Primskovega pri Kranju 100 Din. v počaščenje spomina bokoine gospe Fanči Jelenčeve. Rodbina Bereč iz St. Janža 50 Din. mesto rož na grob nepozabni sosedji, dobri Anici Majcnovi roj. Prijatelj. Hvala!

Iz naše organizacije.

Iz poverjenstva UJU v Ljubljani.

IV. SEJA OŽJEGA SOSVETA UJU POVERJENIŠTVA LJUBLJANA DNE 23. SVEČANA T. L.

1. Izročitev častnih diplom tovarišema Jelencu in Luznarju ob 25-letnici delovanja v načelstvu naše organizacije. — Pred prehodom na dnevni red povzame besedo poverjenikov namestnik tov. Gnus in očrta v živih, prisrčnih besedah vztrajno in nesebično delovanje jubilarov v prid narodni šoli ter v proseh in korist učiteljstva. Kaže nazaj na skromne začetke, na malo drevesce, iz katerega se je razvilo današnje mogočno deblo naše organizacije — UJU poverjenstvo Ljubljana — ki je po smotrenem delovanju svojih voditeljev, predvsem današnjih jubilarov, rastlo in pridobivalo tla, dokler si ni priborilo sedanjega ugled in moč. Slovensko učiteljstvo si bo njih imeni hvaležno zapisalo v svoja srca. Kot skromen, viden znak priznanja izročja organizirano napredno slovensko učiteljstvo potom ožjega sosveta jubilarov častni diplom. — Slavljenca se vidno ganjena zahvaljujeta za poklonjeni spomin in obljubita tudi v bodoče delovati v proseh šolstva in za interese svojih tovarišev.

2. Za izenačenje draginjskih doklad.

— Več okrajnih društev se izražajo proti sedanji razdelitvi draginjskih doklad v 5 razredov, ker se draginjske razmere nikakor ne dajo tako točno opredeliti ozir. vlada splošna enaka draginja tako v mestu kot na deželi: v posameznostih se navajajo kraji, zlasti industrijski, kjer je celo težje življenje kot v mestih. — Ožji sosvet izjavlja, da za sedaj ne more ničesar podvzeti, ker je zakon že sankcioniran in velja za vse panoge državnega uradništva, pri eventualni bodoči ureditvi draginjskih doklad pa naj se izenačijo draginjske doklade po celi državi. — Pri tej priliki poroča tov. poverjenik o korakih, ki jih je storila organizacija vsled nevzdržnih draginjskih razmer v dosego poviška dnevnice.

3. Proti izrabljanju šole v svrhu pobiranja denarja v razne namene.

Mnogo okrajnih društev je vpslalo tozadevno svoje proteste. Učiteljstvo je postavljeno na mučno stališče s tem pobiranjem, ker mora vporabljati šolo v materialne namene. Učenci prosijo doma za denar, kjer jih pa v pre mnogih slučajih osorno odvrtačo ter se pogosto odvratno izražajo na račun šole in učiteljstva. Marsikateri učenec, ki vnaprej pričakuje, da odide praznih rok z doma, naskrivaj izmakne doma, da vstreže pozivu za zbirko. Večne zbirke jemljejo učiteljstvu dragoceni učni čas. — Ožji sosvet se pridružuje protestom okraj. učit. društev ter naroča svojim zastopnikom pri viš. šol. svetu, da se izjavijo proti vsakemu pobiranju denarja v šolji v kakršnikoli namen razun za Jugoslovensko Matice za velikonočne pirhe.

4. Kolekovanje vlog. — Ptujsko učiteljsko društvo pozivlja, naj se uredi zadeva s kolekovanjem vlog, ker se dogajajo slučajji, da zahtevajo šol. oblasti kolekovanje, ki ni v soglasju s sedanjimi predpisi. — Opozorila se, da so dobila vsa

šolska vodstva odlok viš. šol. oblasti s točno predpisano kolektivno in se je ravnati po teh predpisih.

5. Zadeva delitve logaškega okr. učiteljskega društva. Cerkniški odsek se izjavlja proti delitvi društva. — Ožji svet ponovno izjavlja, da prepušča zadevo običnemu zboru logaškega društva, kar je temu že sporočil z dopisom dne 17. januarja t. l.

6. Za znižano vozno članstva na železnici o priliki zborovani okrajnih učiteljskih društev se zavzema radovljiško društvo. — Društvo se obvešča, da se tega pavšalno za vsa društva in zborovanja ne da doseči: društva, ki reflektirajo na tako ugodnost, naj skušajo za vsak slučaj posebej to doseči pri pristojnih železniških ravnateljstvih.

7. Zaščita učiteljstva pri izvenšolskem prosvetnem delu. — Okrajno učiteljsko društvo za Krški okraj in več drugih društev se obrača v tem pogledu na organizacijo in najodločnejše obsoja gonio, ki jo vrši zadnje čase duhovščina in klerikalno časopisje proti učiteljstvu zaradi izvenšolskega prosvetnega dela. Ker se kažejo zle posledice hujškanja, je zahtevati, da se šolske in vse pristojne oblasti zvanejo. Kdor zahteva od učiteljstva izvenšolskega prosvetnega dela, ta naj ga tudi štiti. Državne oblasti naj po vseh krajih, kjer se vrši gonja proti učiteljstvu, uvedejo preiskavo. Izsledijo in kaznujejo naj se krivci, ker sicer bo učiteljstvo prepričano, da tvori stan, ki ima le dolžnosti, pa nobenih pravic in nobenega zagovornika. Ožji svet opozarja prizadeto učiteljstvo, da se obrača v posameznih slučajih potom svojih zastopnikov v prvi inštanca na okrajne šol. svete in glavarstva, sklone se tudi tozadevna vloga na viš. šol. svet in na pokrajinsko upravo.

8. Proti začasnemu prideljevanju stalnih učnih oseb na izpraznjena mesta, iz česar se razvije ponavadi poznejša stalnost, protestira ormoško okrajno učit. društvo. — Ožji svet s tem protestom popolnoma soglaša in se izjavlja za to, da se vsako prazno mesto razpiše. V tem smislu se napravi vloga na viš. šol. svet.

9. Zviša se naročnina »Učit. Tovariša« in »Popotnika« za neorganizirane in sicer prvi list na letnih 30 Din, drugi na letnih 20 Din.

Zaradi nedostajanja časa odstavi tov. poverjenik več dopisov in predlogov z dnevnega reda; o teh se bo razpravljalo na prihodnji seji.

— **Naročnikom »Zvončka«.** Za »Zvonček« smo prejeli toliko novih naročil, da nam je pošla prva in druga številka. Ker nam na prihajalo še vedno naročila, bi bili pripravljene prvi dve številki ponatisniti, če se prijavi kaj več naročnikov. Prosimo v srhu tega vse nabiralce, naj še vnaprej pridno nabirajo naročila, ter nam jih lavijo tekom 10 dni. Naročnine pa sedaj ni treba pošiljati. Ako se zglasijo namreč premalo naročnikov, nam ne kaže lista ponatisniti. — Uprava lista UJU.

Društvene vesti.

+ **Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer** zboruje v četrtek, dne 16. marca t. l. pri Sv. Križu. Začetek ob 10. uri. Vzpred; 1. Odobritev zadnjega zapisnika. 2. Došli dopisi. 3. O prirodpisnem pouku v osnovni šoli. Nadaljuje tov. Ivanišič. 4. O načrtu zakona za ustanavljanje in organizacijo kmetijsko-nadaljevalnih šol. Poroča tov. Cvetko. 5. Razne stanovske in šolske zadeve. — Udeležba je obvezna! Odsotnost se mora opraviti! — V slučaju, da ne bi vozil transitni vlak nad Špilje, se vrši zborovanje ob istem času v Gornji Radgoni. — Predsednik.

+ **Kamniško učiteljsko društvo** zboruje v četrtek, dne 16. marca 1922 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiju v Domžalah s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Iz življenja srbskega seliaka, predava tovariš Josip Lapajne. 3. Slučajnosti.

+ **Kamniško učiteljsko društvo** je imelo svoj občni zbor dne 16. februarja 1922. v Radomljah. Navzočih je bilo 47 članov in članic. Po predsednikovem pozdravu, tajnikovem in blagajnikovem poročilu se je obravnaval šolski zakon. K posameznim členom je tovariš Knez s so delovanjem zbora nasvetoval potrebne izpremembe.

Naročnina na »Zvonček«. Tovariš Germek je predlagal: UJU, poverjeništvu Ljubljana naj se obrne na višji šolski svet,

naj isti zahteva od krajnih šolskih svetov, da naj ima vsaka šola toliko izvodov »Zvončka«, kolikor ima šola razredov.

Društvena članarina. Društvena članarina se zviša na letnih 75 Din.

Volitev odbora. Z vzklikom se je volil stari odbor, ki je takole sestavljen: tov. Tomo Petrovec, predsednik; tov. Matija Hiti, predsednikov namestnik; tov. Ela Tavčar, blagajničarka; tov. Gizela Ušeničnik, tajnica; odborniki tov.: Rudolf Knez, Peter Sirc, Viktor Sotenšek. Pri slučajnostih ni bilo nobenega predloga, nakar je tovariš predsednik zaključil občni zbor.

+ **Novomeško učiteljsko društvo** ima svoj redni občni zbor v soboto, 18. marca 1922 ob pol 11. uri v deški šoli v Novem mestu po tem dnevnem redu: 1. Poročila predsednika. 2. Vpliv stanovanjskih neprilik učiteljstva na delovanje v šoli in izven šole. poroča tov. Ela Hladnik. 3. Poročilo o delovanju o minolem letu. 4. Račun za leto 1921. 5. Volitev odbora in odsekov. 6. Slučajnosti. Polnoštevilne udeležbe pričakuje odbor.

+ **Šmarsko - rogaško učiteljsko društvo** zboruje 12. marca t. l. ob 10. uri v Rogatcu po sledečem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. »V Srbiji«, podava predsednik. 4. Slučajnosti. Po zborovanju se zbere izkupiček blok za konvikt. Mnogobrojno udeležbo vabi odbor.

+ **Učiteljsko društvo za konjiški okraj** je zborovalo dne 9. febr. 1922 v Konjicah. Udeležba povoljna, od odsotnih se posamezniki niso opravičili.

Glavna točka je bil referat tov. Fr. Goleža o

načrtu šolskega zakona.

Dosedanji vladni t. j. Radojevičev načrt je za razvoj šolstva nesprejemljiv. Tozadevni izpreminjevalni predlogi se sprejmejo soglasno. Vsa čast tov. Goležu za poročilo, ki ga je stalo obilo časa.

Za **Armin Gradšnikov nagrobni kamen** daruje vsaki član pri prihodnjem zborovanju znesek 2-50 Din.

Šolski voditelji poročajo prihodnjič, koliko izvodov »Zvončka« prihaja v njih šolski okoliš.

Ob prihodnjem zborovanju se zglase novi člani za »Samopomoč«, za katero je bilo dosedaj premalo zanimanja.

+ **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** je zborovalo dne 2. marca v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri pri povoljni udeležbi.

Poročilo predsednika. Spominja se zaroke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. z rumunsko princezo Marijo. — Prečita svoječasno odposlano brzojavko prosvetnemu ministru. — (Sprejeta.) Nato sledijo dopisi v zadevi agitacije za društvo Učiteljska samopomoč. »Zvončka« in pihov »Jugoslov. Matic«. — Tov. Franc Čepc iz Kamnice prevzame za naše društvo agitacijo za »Uč. samopomoč«.

Pojasnila k spisovanju novih šolskih tiskovin. Tov. nadzornik M. Lichtenwallner je s svojimi temeljitimi in s strokovnimi mnenji podbrtami pojasnili resnično ustregel vsemu učiteljstvu v okraju. Vidno priznanje je plačalo njegov trud.

Doneski k umetniški vzgoji. Tov. tajnik Radovan Jaut je zasnoval svoje predavanje prav temeljito. Odprl je nekaj novih vidikov v praktično vpoštevanije. Žel je vseobčno priznanje.

Predlogi. Sprejeti predlogi: Tov. Šijanec: Poverjeništvu UJU deluj na to, da se odpravijo draginjski plačilni razredi, ker je draginja vseobča. Tov. Mar. Godec: Poverjeništvu UJU deluj na to, da se o naših draginjskih dokladah ne razpravlja v dnevnem časopisju.

+ **Občni zbor ljubljanskega učiteljskega društva** se je vršil 25. 2. 1922 na Št. Jakobski šoli z običajnim redom.

Uvodoma se predsednik Škulj spominja prezgodaj umrlih tov. Simona Punčuh in tov. gospe Miklavčičeve, roj. Janša, ki sta bila neumorna in požrtvovalna delavca na polju vzgoje in izobrazbe. V znak sožalja se zborovalci dvignje.

Poročilo tajnika: Tov. tajnik je poročal o delovanju društva v preč. letu. Odborovih sej je bilo 8, zborovanj 7. Na vseh zborovanjih se je društvo pokazalo kot strogo stanovsko-strokovno. Vedno in povsod je znalo društvo zastopati koristi in ugled svojih članov, a k moralni moči društva so veliko prispevali tudi člani kot posamezniki. Ako se društvo le nekoliko politično pobarva, tedaj zgreši društvo svoj namen, to je, da združi pod svojim okriljem vse člane istega stanu in tudi tiste, ki tavaio okoli, ne vedoč, kam bi namerili svoje korake. Tukaj čaka društvo še obilo dela in požrtvovalnosti, kajti pretekle volitve zastopnikov v mestni šolski svet so pokazale, da ima

mo med seboj še tovariše, ki ribarijo po kalnem. Žalibog so na tudi med nami taki, ki ne čutijo do društva nikakih obveznosti, ne prihajajo na zborovanja in se sploh odtegujejo delu za napredek, a iščejo in zahtevajo od organizacije samo lastno korist in zaslombo.

Blagajnikovo poročilo je bilo kratko in jedrnat. Njegov besede so izzvenele v klic: »Ne samo na papirju, tudi dejansko-financierno bodi vsakdo član enotne organizacije!«

Na podlagi poročila pregledovalcev računov tov. Gale Franc. Vendelin Sadar in Marije Sodnikove, ki so knjige pregledali nenanovvedano dvakrat in jih našli v popolnem redu, je bil dan vsemu odboru absolutorij.

Vsi društveni odseki so razvili v preteklem letu živahno delovanje na vseh kulturnih in gospodarskih poljih, a njih delovanje se mora v prihodnosti še razširiti in poglobiti v dobrobit ljudstvu in omiki.

Volitve so se vršile z vzklikom.

Novi društveni odbor je sestavljen sledeče: Predsednik: Ivan Malnarič; podpredsednik: Horvat Rudolf; tajnik: Lenarčič Janko; blagajnik: Plesničar Pavel, Odborniki(ce): Grčar Tit, Legat Stanko, Likozar Ana, Seme Anton, Waschte Ilka.

+ **Šoštanjko okrajno učiteljsko društvo** je zborovalo dne 9. februarja ob skoraj polnoštevilni udeležbi v Šoštanju.

Šolski zakon. Dopoldne so poročali določeni referentje tov. Skala, Stopar in Lukman o Radojevičevem zakonskem načrtu, popoldne se je razprava nadaljevala in so se ob zelo živahni debati formulirali izpreminjevalni predlogi, ki se predložijo poverjeništvu v uvaževanje.

Brzojavni protesti, ki jih je poslal predsednik društva ministru prosvete Pribečeviću in glavnemu odboru UJU v Beogradu, se naknadno odobrilo.

Novo tiskovine. Nato je predaval g. okrajni šolski nadzornik Grmovšek o Matičnem listu iz Izkazu o šolskem napredku, ter pojasneval različna vprašanja administrativnega značaja. Za njegovo požitvovalnost mu bodi izrečena tem potem prisrčna zahvala.

+ **Krškega okrajnega učit. društva** redni občni zbor se je vršil dne 11. februarja t. l. v Krškem.

Predsednik pozivlja učiteljstvo, da marljivo nabira prispevke za »Učit. konvikt« in »Rez. sklad«, da pridno agitira za »Zvonček« in da pristopi polnoštevilno k »Samopomoči«.

Poročilo o društvenem delovanju. Iz tajniškega poročila omenjamo, da je imelo društvo v preteklem letu 4 odborovseje in 6 zborovanj s 6 predavanji (3 zborovanja so bila v Krškem, 3 krat je zboroval Tržiški krožek). Učiteljstvo našega okraja je podpisalo 314.000 K državnega posojila.

Blagajna izkazuje 36.504-50 K dohodkov in 31.809-60 K izdatkov. — Odboru se izreče absolutorij.

Volitve. Izvoli se: predsednikom Leopold Levstik. V odbor: Golob, Bercé, Rant, Grilc, Zirerjeva, Hladnikova, Levstikova in Janko Vanič. Namestnikom: Trost, Klanšek, Žagarjeva in Kolnikova. — Delegatom v pokrajinsko skupščino: Golob, Grilc, Žagarjeva, namestnikom: Bercé, Kolnikova in Levstikova.

Referat o »Novem šolskem zakonu«. Odobrilo se izpremembe Radojevičevega načrta, kakor jih je na podlagi predlogov in nasvetov vseh šol v okraju stiliziral in uredil glavni poročevalec tov. Golob, kateremu je pri tem delu pomagal tov. Grilc. Obema izreka občni zbor za trud najtoplejšo zahvalo.

Poslovnik. Soglasno se sprejme društveni »Poslovnik«, kakor ga je sestavil predsednik, tov. Levstik.

Sklepi.

Poverjeništvu UJU naj izposluje: **Uporaba šol za kulturne namene.** Da bodo smela kulturna društva v takih krajih, kjer ni na razpolago drugih prostorov, uporabljati šolske zgradbe za svoje prireditve, ako šolski voditelj temu ne ugovarja. Sicer je vsako izvenšolsko delo v krajih, kjer bi bilo najbolj potrebno, nemogoče.

Ukinjenje davka za šolske prireditve. Ukine naj se naredba, glasom katere je plačati 10% taksa za šolske predstave izven šolskega poslopija.

Gonja proti učiteljstvu na deželi. Višji šolski svet naj po vseh krajih, kjer se vrši gonja proti učiteljstvu zaradi izvenšolskega prosvetnega dela od strani duhovščine in klerikalnega časopisja, uvede preiskavo. Izsledijo in kaznujejo naj se krivci, ker sicer bomo prepričani,

da smo še vedno brezpravna raja, ki ima veliko dolžnosti pa nobenega zagovornika.

Izplačanje novih draginjskih doklad. Zahtevamo, da vlada takoj izplača nove draginjske doklade, ne da bi čakala na poročila komisij za redukcijo uradništva. Podeželskim javnim nameščencem se naj izplačujejo draginjske doklade v isti izmeri kot v mestih. (Predložje se od oblasti potrjeni ceniki, iz katerih je razvidno, da je pri nas draginja ista, v mnogem oziru še večja nego v mestih.)

Delovanje učit. zastopnikov v okr. šol. svetu. Tov. ravnatelj dr. Romih poroča o svojem delovanju kot zastopnik učiteljstva v okr. šol. svetu. Obema dosedanjima zastopnikoma, dr. Romihu in Bercetu izreka občni zbor zahvalo za njuno uspešno delovanje.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— **Prekmurje:** Dobro bi bilo, na dnevnike se obrnite, a to morate oskrbeti sami, ker nam ne dopušča čas. — Na drugem vprašanju ni nobene resnice in so pravice za vse enake. Je novincev se več ne bo sprejemalo, ne provizorično in ne definitivno.

Tov. J. M. v Ž. In vendar bo poština pravilna za povzete 5 Din. Dopis shranimo za toliko časa.

— **Adlešiče, B. R.:** Zaloga šol. knjig nas obvešča, da Ti je poslala najnovejšo ščivo zbirko.

— **I. St.** — **Beseda o pravem času.** Vaše stališče bomo upoštevali pri šolskem zakonu, pišemo pa principijelno ne o tem, ser s tem obozarjamo le naše nasprotnike še bolj na to, da delujejo potem še intenzivneje — proti.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Št. 600/m. š. sv.

RAZPIS SLUŽBE.

Na I. mestni deklški osnovni šoli v Ljubljani je vsled naročila višjega šolskega sveta z dne 14. februarja 1922, št. 1694 razpisano v stalno popolnitev službeno mesto nadučiteljice in voditeljice s sistemiziranimi službenimi prejemki, in sicer brez naturalnega stanovanja.

Prosilke za podelitev razpisane učnega mesta naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti pri podpisane šolskem svetu

naikasneje do 31. marca 1922. l.

Mestni šolski svet ljubljanski,

dne 28. februarja 1922.

Štev. 140/III.

RAZPIS SLUŽBE.

Po odredbi višjega šolskega sveta se razpisuje v stalno nameščjenje služba učiteljice ženskih ročnih del na osnovnih šolah pri Sv. Trojici v Slov. gor. in Sv. Lenartu v Slov. gor. z uradnim sedežem pri Sv. Trojici v Slov gor.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati po predpisani službeni poti do 28. sušca 1922 pri krajnem šolskem svetu pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart Slov. gor., 27. februarja 1922.

Predsednik: dr. Lajnšič I. r.

Štev. 402/21.

RAZPIS SLUŽBE

zač. okr. pomožne učiteljice za mariborske mestne osnovne šole.

Po pooblastilu višjega šolskega sveta štev. 2519/21 z dne 26. februarja 1921 se razpisuje služba začasne okrajne pomožne učiteljice za mestne šole v Mariboru.

Prosilke za to mesto morajo biti usposobljene za poučevanje v slovenskem in nemškem jeziku.

Redno opremljene prošnje je poslati do dne

30. marca 1922

mestnemu šolskemu svetu v Mariboru.

Mestni šolski svet v Mariboru,

dne 1. marca 1922.

Predsednik: V. Grčar I. r.

Zamenja se mesto

stalne učiteljice

v prav lepem kraju na večrazrednici blizu žel. postaje. Ponudbe na upravo Učiteljskega Tovariša pod števil. 620.